

MØNTEN

Medlemsblad for møntklubben
Mønten i Frederikssund

42 årgang

2019

Nr. 3

Mødedage for sæson forår 2019

15. april 2019

6. maj 2019

Mødested på Pedersholm kl. 19
Roskildevej 161, Frederikssund

Fra formandens havegang

Nu er tiden kommet: Jeg styrter op og ned af havegangen i forårshaven. Det tyder på at mønt sæsonen er ved at være slut for denne vinter.

Men-men ak formanden hviler ikke på lauerbærrene. Der er stadig sæson bookning, udkik efter ny ting til auktionerne i efteråret, planlægning af en ny klubmedalje. Heldigvis har jeg fået hjælp (eller mere) af Peter til vores hjemmeside som jeg synes virkelig har taget form. Også Ole har hjulpet med materiale til klubbladet.

Flere er kommet med gode råd til en folder omkring bro åbningen kontra vores medalje. Tak for jeres hjælp med arbejdet. Også en tak til Svend for at bære øl og vand med hver gang vi har møde, Poul med dejlig kaffe og småkager sætter vi pris på. Leif med kasse aperatet.

Tak til alle der giver en hånd med. Jeg glemte næsten Jarmons kone, hun havde sin "bag med" og vi fik alle et stykke. Hi-Hi den var med æbler:
MUMS

Til sidst: Vi prøver at starte op igen d. 2.sept. men det ligger ikke fast før bookningen er godkendt

God sommer til jer alle.

Helge

HUSK MANDAG DEN 6. MAJ.

Møntsalg - mandag den. 15. april

nr.	Land	Valuta	kom	År	kvalitet	lim
Per 121	Dk	2 øre		1894		10
122	Dk	2 øre		1927	n	10
123	Dk	10 øre		1916		30
124	Dk	10 øre		1918		15
125	Dk	10 øre		1917		25
126	Dk	10 øre		1936		10
127	Dk	25 øre		1919		25
128	Dk	25 øre		1921		40
129	Dk	10 krone	Kronprins Frederik	18 år	1986	30
130	Dk	1/2 krone		1940		40
131	Dk	1 krone		1936		100
132	Dk	1 krone		1929		100
133	Dk	2 krone		1925		90
134	Grønland	25 øre		1926		40
135	Grønland	25 øre	Med hul	1926		100
136	Grønland	50 øre		1926		25
137	Grønland	1 krone		1926		40
138	Grønland	1 krone		1957		50
139	Sverige		2 poser			100
140	Norge		1 pose 5 kg			90
141	Dk		Møntalbumer 9 stk			40
142	Norge		Møntalbumer. 7 stk			25
PS143	Dk	1 øre		1879	1-	100
144	Dk	1 øre		1888	1+	100
145	Dk	2 øre		1875	1+	75
146	Dk	2 øre		1886	1+	100
147	Dk	25 øre		1874	1+	125
148	Dk	25 øre		1894		160
149	Dk	25 øre		1904	E	75
150	Dk	1 øre		1917		300
151	Dk	10 krone		1981		25
152	Dk	20 krone		1990	0	35
153	Dk	20 krone		2016	0	30
154	Dk	20 krone		2017	0	30
155	Dk	1 krone		1948		15
156	Dk	1 krone		1942		10
157	Dk	25 øre		1921		40
158	Dk	Møntsæt		1973	0	20
159	Dk	25 øre		1913		40
160	Dk	10 øre		1921	1+	30
161	Dk	1 øre	(89 stk.) 11 årgange	1907-1921		445
162	DK	2 øre	(28 stk.)	1907 - 1920		200

Møntsalg - mandag den. 6. maj

nr.	Land	Valuta	kom	År	kvalitet	lim
Ms121	Sverige	1 øre		1878	1-	25
122	Sverige	50 øre		1950	O	30
123	Sverige	1 kr.		1929	1+	15
124	Sverige	1 kr.		1939	O/O1	20
125	Sverige	2 kr.		1946	O1	15
126	Sverige	5 kr.	2 stk.	1954,55	O1	40
127	DK	2 skilling,	Chr.4, Lybsk Sieg 167	u.å.	1-	75
128	DK	2 skilling	Glückstadt Sieg 54	1716	1(-)	175
129	DK	1 skilling	Sieg 2	1719	1	85
130	DK	4 skilling	Sieg 5	1728	1(+)	125
131	DK	1 skilling	2 stk.	1751,1761	1-	40
132	DK	1 skilling		1762	1	50
133	DK	1 skilling		1764	1	50
134	DK	2 skilling		1778 CHL	1/1-	75
135	DK	8 rigsbankskilling	Sieg 22	1819	1/1+	175
136	DK	2 øre		1927 HCN	O	125
137	DK	2 øre		1928	O	125
138	DK	5 øre	stempelrevne	1907	O1	75
139	DK	10 øre		1884	1-	150
140	Frederikssund Sølvmedalje	14,4 g.		1982	O/O1	75
141	DK Dansk Møntsamlunion sølv	16,27 g.	27.3.1971		O	75
142	DK D.M.U sølvmed.	29,7g.0.925 Møntloven	1873-1973		O	100
Pe 143	Island	10 øre	19 stk			20
144	Island	50 krone				10
145	Island	6 stk 25 + 1 stk 50 aura				15
146	Island	3 stk 5 krone				10
147	Island	12 stk 10 krone				50
148	Island	3 stk 1 krone				8
149	Island	11 stk 1 krone				20
150	Dk	1 øre		1891		25
151	Dk	1 øre		1898		10
152	Dk	1 øre		1907		10
153	Dk	1 øre		1919		10
154	Dk	1 øre		1921		10
155	Dk	1 øre		1920		15
156	Dk	1 øre		1887		30
157	Dk	1 øre		1897		15
158	Dk	1 øre		1909		10
159	Dk	1 skilling		1812		20
160	Dk	1 rigsmønt		1863		20

Spørgsmål fra Klubmesterskab 2019

Trankebar

Trankebar var en dansk koloni i Sydøstasien, som vi besad fra 1620 til 1845, hvor den blev solgt til England.

I hele ”danskerperioden” blev der slået specielle skillemønter til brug i kolonien. Disse mønter er oftest af dårlig kvalitet og stand; en kvalitet der ikke modsvarer kvaliteten på samtidige danske mønter.

Hvad skyldes det?

1. Det skyldes, at mønterne til kolonien blev fremstillet af straffefanger på Bremerholm med meget primitive redskaber, set i forhold til det efter datiden avancerede udstyr, der blev anvendt på kongens andre møntværksteder.
2. Den ringe kvalitet af mønterne skyldes, at de blev transporteret med slaveskibe fra København, og slaverne blev opbevaret under dæk, mens mønterne blev opbevaret i tønder på dækket under streng militær bevogtning. Det bevirkede, at tønderne med mønterne blev udsat for vind og vejr, og i hårdt vejr blev tønderne oversvømmet med havvand, og derved led de skade.
3. I ”dansker”-perioden blev der fremstillet skillemønter til brug i kolonien på lokale møntværksteder. Mønterne blev primitivt fremstillet, ofte således at stempel og blanketter ikke passede helt i størrelse.

I hele perioden blev anvendt som møntenhed ”kas” og fra FR.IVs tid også ”royaliner”. Under Fr VI blev der desuden i årene 1816 og 1818 udmøntet 1- og 2 fano, men det var undtagelsen.

Hvad var forholdet mellem Royalin og Kas, som det er angivet i koloniens regnskaber fra 1763 – 1770.

1. 1 royalin = 2 kas
2. 1 royalin = 80 kas
3. 1 royalin = 100 kas

Spørgsmål fra Klubmesterskab 2019

Trankebar (fortsat)

Mønterne 4 kas, 1- og 2 royaliner med årstallet 1786 er ud over den "almindelige" prægning også forekommende i en version med et "R" ved årstallet. Hvad er baggrunden for dette R.

1. Der er tale om mindemønter til minde om A.F. Restorff, der var udsat til posten som guvernør, men som døde den 14. november 1786, før han nåede at tiltræde.
2. Ved en fejl blev der præget for alt for mange 4-kas, 1- og 2 royaliner med årstallet 1786. Det blev besluttet at inddrage en del af mønterne igen for ikke at fremkalde inflation i kolonien. De mønter, der blev inddraget og skulle sendes retur til København og destrueres, fik indhugget et R ved årstallet og blev derved gjort ugyldige.
3. Som et forsøg lod man i en kort periode i november og december 1786 fremstille de nævnte trankebarmønter i Rasp- og Forbedringshuset på Christianshavn, hvor det var straffefanger, der blev anvendt til produktionen. Rasp- og Forbedringshuset lå der, hvor "lagkagehuset" ligger i dag.
Forsøget med mønterne skyldtes at personalet på kongens møntsteder klagede til kongen over det usunde arbejde og specielt dampene ved omsmelting af bly. Efter forsøgsperioden i november og december 1786 blev produktionen i Rasp- og Forbedringshuset opgivet. De mønter, der blev præget på Rasp og Forbedringshuset i 1786 fik præget et R ved årstallet.

Numisnautik (Skibsmønter)

Hvornår finder vi de ældste kendte eksempler på skibsmønter (mønter med skibsmotiv) på dansk område? I den forbindelse menes med dansk område både det egentlig Danmark, kolonier og Slesvig/Holsten. I spørgsmålene medregnes ikke medaljer, kun mønter (betalingsmidler)

1. De ældste kendte mønter med skibsmotiver findes på denarer fra Hedeby fra 800 -900-årene. Her findes både langskibe(vikingskibe) og fladbundede kogger afbilledet.

2. De ældste kendte mønter med skibsmotiver fra dansk område finder vi på en række dobbeltdukater fra årene 1657 -1666 og 1667, som blev fremstillet under Fr. III. Motiver er orlogs- og kompagniskibe med forbindelse til de danske kolonier, og mønterne skal symbolisere handelsveje til Vestindien.

3. Ældste danske skibsmønt er en dukat fra 1699 med billede af en slaveskib, der ligger på red ud for Christiansborg, det danske fort på Guldkysten i Afrika. (Chr. V døde efterfølgende samme år)

Hvornår finder vi den første norske mønt med maritimt motiv. (skibsmønt)

1. Ældste norske mønt med skibsmotiv finder vi på Chr. IVs 2-mark fra 1644, der viser et handelsskib. Chr. IVs valgsprog var som bekendt "Fromhed Styrker rigerne" (Regna Fatmir Pietas), og skibsmotivet symboliserer, hvordan flåden binder landene (Danmark og Norge) sammen.

2. Det var i 1817 den ældste norske skibsmønt fremkom. Norge blev som bekendt afstået til Sverige i 1814, og allerede 1817 udsendtes en norsk 8 skilling med den svensk/norske konge Carl XIII som regent. På bagsiden var et stort handelsskib. Det var formentlig vigtigt for Sverige gennem møntudgivelse at vise den nye svensk/norske styrke som samlet søfartsnation.

3. Trods Norges stolte traditioner som gammel søfartsnation blev den første norske skibsmønt først udsendt i 1975. Det var 5-kronen (erindringsmønt) til minde om 150 året for udvandringen til USA under Cleng Peerson på skibet "Restaurationen". På mønten står under skibet "Veien mot Vest 1825-1975".

Den 25. april 2007 udsendt Nationalbanken en ny serie 20-kroners temamønter med udvalgte skibe som motiver. Den første skibsmønt i serien blev udsendt i anledning af en bestemt begivenhed.

Hvilken var det?

- 1.** Galathea 3-ekspeditionens hjemkomst.
- 2.** Hospitalsskibet Jutlandias hjemkomst til Danmark efter Korea-krigen for 50 år siden.
- 3.** Flådens 500-års jubilæum.

Møntklubben MØNTEN's Bestyrelse

Formand

Helge Bojsen-Møller

Tlf. 40 45 85 05

helge.moenten10@gmail.com

Kasserer

Leif Poulsen

Tlf. 40 42 26 75

Giro: 239 0299

Svend Åbjerg

Tlf. 47 31 70 41

Preben Strojek

Tlf. 22 48 10 52

poge@c.dk

Ole Nielsson

Tlf. 24 20 65 21

olenil@live.dk

Poul Erik Budde

www.frederikssund-moent.com

Resultat af spørgsmål vedr. Klubmesterskab 2019

Trankebar

3 - 2 - 1

Numisnautik (Skibsmønter)

1 - 3 - 1

Bygballe Coins

Køb – Salg – Vurdering

Danske mønter, medaljer og numismatisk litteratur

www.bygballecoins.com